

Sygn. akt IV Ua 5/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Rybniku IV Wydział

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Renata Stańczak /spr/

Sędziowie: Sędzia Mariola Łącka

Sędzia Joanna Smycz

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2021r. w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy **S. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o jednorazowe odszkodowanie w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 30 listopada 2020 r. sygn. akt V U 35/17

oddala apelację

Sędzia: Przewodniczący-Sędzia Sędzia:

Joanna Smycz Renata Stańczak Mariola Łącka

Sygn. akt IVUa 5/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 grudnia 2016 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu S. S. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. W uzasadnieniu organ wskazał, że procentowy uszczerbek na zdrowiu nie uległ pogorszeniu.

Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie. Ubezpieczony zaznaczył, iż na stałe ma zlecone korzystnie z butów ortopedycznych, a nadto stale zażywa leki przeciwbólowe oraz leki na schorzenia neurologiczne. vide: k.2

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia.

Wyrokiem z dnia Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie VU 35/17 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu S. S. prawo do jednorazowego odszkodowania w kwocie 9360 zł odpowiadającej 12% stałemu uszczerbkowi na zdrowiu z tytułu pogorszenia stanu zdrowia w związku z wypadkiem przy pracy z 12 sierpnia 1993r.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje:

Od 14 stycznia 1992 roku ubezpieczony S. S. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) S.A. KWK (...) - J. ”.

12 sierpnia 1993 roku ubezpieczony uległ wypadkowi. Podczas wykonywania obowiązków pracowniczych, ubezpieczonego uderzył kamień, który spadł z taśmy przenośnika. W wyniku wypadku u ubezpieczonego doszło do złamania podstawy V kości śródstopia prawego. Zdarzenie zostało uznane przez pracodawcę za wypadek przy pracy.

29 grudnia 1993 roku Obwodowa Komisja Lekarska Do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia ustaliła na podstawie orzeczenia z 15 grudnia 1993 roku u ubezpieczonego 5% uszczerbku na zdrowiu będącego skutkami wypadku przy pracy (poz. 168a).

Pismem z 24 września 2015 roku ubezpieczony zwrócił się o ustalenie uszczerbku w związku z pogorszeniem stanu zdrowia

Orzeczeniem z 29 października 2015 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił u ubezpieczonego 7 % uszczerbku (poz. 168a).

Decyzją z 25 listopada 2015 roku znak OW/07- (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia będącego następstwem wypadku przy pracy.

W piśmie z 28 września 2016 roku ubezpieczony zwrócił się ZUS o ponowne ustalenie wysokości uszczerbku doznanego w związku z wypadkiem przy pracy z 12 sierpnia 1993 roku. Orzeczeniem z 4 listopada 2016 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił 7% uszczerbku (poz. 168a). Komisja lekarska ZUS wydała 7 grudnia 2016 roku orzeczenie w którym ustaliła 7% uszczerbku.

Decyzją z 15 grudnia 2016 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy wskazując, że uszczerbek nie uległ zwiększeniu o co najmniej 10 punktów procentowych.

Sąd Rejonowy ustalił nadto, że od 2014 roku ubezpieczony zaczął ponownie odczuwać dolegliwości bólowe prawej stopy. W 2014 roku pojawił się też obrzęk i zasinienie prawej stopy. W okresie od 25 lutego 2015 roku do 5 marca 2015 roku ubezpieczony przebywał w Szpitalu (...) w J., gdzie 3 marca 2015 roku przeszedł operację wycięcia wolnego fragmentu podstawy V kości śródstopia prawego po przebytym złamaniu. Po operacji, u ubezpieczonego pojawił się brak czucia w palcach 2-5 prawej stopy oraz drętwienie całej stopy. W lipcu 2015 roku ubezpieczony przeszedł rehabilitację. Od 2016 roku ubezpieczony korzysta z buta ortopedycznego z ortezą wzmacniającą staw skokowy. Ubezpieczony leczył się w poradni ortopedycznej, a obecnie w poradni neurologicznej.

Sąd Rejonowy stwierdził, że u ubezpieczonego występuje obecnie stan pod urazie prawej stopy ze złamaniem awulsyjnym guzowatości V kości śródstopia, powikłane zaburzeniami zrostu, przewlekłym zespołem bólowym. U ubezpieczonego występuje ograniczenie ruchomości prawej stopy.

Nadto, u ubezpieczonego występuje uszkodzenie nerwu strzałkowego oraz łydkowego prawego, co uzasadnia przyznanie uszczerbku w wysokości 10% (poz. 182u). Uszkodzenie w obrębie kości oraz nerwów obwodowych, do których doszło wskutek wypadku doprowadziły do trwałej dysfunkcji czuciowo-ruchowej stopy prawej. Uszkodzenie o charakterze neuropatii nerwu strzałkowego prawego może być klasyfikowane jako tzw. późne

powikłanie pourazowe będące wynikiem wcześniejszych zaburzeń ruchomości stopy, przeprowadzonych operacji oraz okresowego unieruchomienia stopy prawej. Współistniejąca spondyloza lędźwiowa nie była zaawansowana do tego stopnia, żeby spowodować deficyty ruchowe w obrębie kończyn dolnych. Nie można stwierdzić jatrogennej etiologii uszkodzenia, gdyż przebyte przez ubezpieczonego artroskopie stawu biodrowego i skokowego prawego nie spowodowały uszkodzenia nerwów w obrębie kończyny dolnej prawej.

Sąd Rejonowy ustalił też, że orzeczeniem z 28 kwietnia 2015 roku, znak 1930.2015, (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył S. S. do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym, ze wskazaniem przyczyny niepełnosprawności 05-R i z zaznaczeniem, że ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 10 września 2014 roku, niepełnosprawność istnieje od 17 czerwca 2002 roku, a orzeczenie wydaje się do 30 kwietnia 2018 roku.

Z kolei orzeczeniem z 20 marca 2018 roku, znak 432.2018, (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył S. S. do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym, ze wskazaniem przyczyn niepełnosprawności: 05-R i 10-N i z zaznaczeniem, że ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 10 września 2014 roku, niepełnosprawność istnieje od 17 czerwca 2002 roku, a orzeczenie wydaje się do 31 marca 2021 roku.

Sąd I instancji wskazał, że stan faktyczny ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów, które uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu o: wspólną opinię biegłych z zakresu ortopedii R. H. oraz neurologii M. W., opinię podstawową i uzupełniającą biegłego z zakresu neurochirurgii G. K. oraz opinię podstawową i uzupełniającą biegłego z zakresu neurochirurgii J. M., które wraz z dowodami z dokumentów wzajemnie się uzupełniały tworząc wyrazisty obraz całości sprawy. Sąd Rejonowy wziął pod uwagę opinię podstawową i uzupełniającą biegłego z zakresu neurologii L. K. jedynie w zakresie rozpoznania, gdyż wnioski pozostawały w sprzeczności z całością pozostałego zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zaznaczył, iż do świadczeń należnych ubezpieczonemu z tytułu wypadku przy pracy z dnia 12 sierpnia 1993 roku zastosowanie znajdują przepisy nieobowiązującej już ustawy wypadkowej z 1975 roku.

Zgodnie bowiem z art. 49a ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 roku Nr 167, poz. 1322 j.t. ze zm.) do spraw o świadczenia z tytułu wypadków, które nastąpiły przed dniem 1 stycznia 2003 roku, oraz z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową, a stwierdzonego przed tą datą, stosuje się przepisy obowiązujące w dniu, w którym nastąpił wypadek lub w którym stwierdzono uszczerbek na zdrowiu spowodowany chorobą zawodową.

Z mocy art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 roku o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) pracownikowi, który skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie pieniężne.

Art. 11 ust. 1 ustawy stanowi natomiast, iż odszkodowanie ulega proporcjonalnemu zwiększeniu, jeżeli stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10% w stosunku do tego, który był podstawą przyznania odszkodowania.

Załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 października 1975 roku w sprawie zasad i trybu orzekania o uszczerbku na zdrowiu oraz wypłacania świadczeń z tytułu wypadku przy pracy, w drodze do pracy i z pracy oraz z tytułu chorób zawodowych (Dz. U. z 1975 roku, nr 36, poz. 199) stanowi, iż wysokość stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego, u którego stwierdzono złamanie kości śródstopia z przemieszczeniem, zniekształceniem stopy: złamanie I lub V kości z wyraźnym przemieszczeniem wynosi w zależności od stopnia 5-15%

(poz. 168a). Z kolei u ubezpieczonego, u którego stwierdzono uszkodzenie częściowe lub całkowite w zależności od stopnia zaburzenia: nerwu strzałkowego wynosi od 10-20%. (poz. 182u). W przypadku stwierdzenia u ubezpieczonego złamania kości śródstopia powikłane zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 168 zwiększając stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o 1-10% (poz.169).

Natomiast jak stanowi pkt 1 Obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2016 r. poz. 206) w okresie od dnia 1 kwietnia 2016 roku do dnia 31 marca 2017 roku kwota jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej wynosi 780 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

W związku z wypadkiem przy pracy z 12 sierpnia 1993 roku u ubezpieczonego doszło do powstania uszczerbku, którego wysokość pierwotnie została oceniona na 5% (poz. 168a). Sąd I instancji uznał, że ubezpieczonemu przysługuje zwiększenie procentowego uszczerbku na podstawie poz. 168a do 7%, a więc o 2%. Co istotne, pogorszenie się stanu zdrowia ubezpieczonego z uwzględnieniem poz. 168a było między stronami bezsporne. Organ rentowy nie kwestionował pogorszenia się stanu zdrowia ubezpieczonego z tego tytułu określając je łącznie na 7%, a jedynie wskazywał, że wysokość wzrostu procentowego uszczerbku jest mniejsza niż 10 punktów procentowych, co uniemożliwia przyznanie ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia się stanu zdrowia. Podkreślić należy, że wprawdzie biegli oceniali ten uszczerbek na 10%, jednakże część z nich jak biegły M. zawierała w nim również uszkodzenie nerwu co powinno zostać określone zdaniem Sądu I instancji z innej pozycji. Natomiast biegli H. i W., a za nimi również biegły K. uważali, że uszczerbek pierwotnie został oceniony za nisko, gdyż od początku wynosił 10%, natomiast paradoksalnie w związku z wygojeniem złamania obecnie jest niższy gdyż stan zdrowia ubezpieczonego uległ poprawie. Co oczywiste pierwotnej prawomocnej oceny uszczerbku obecnie nie można w żaden sposób podważyć.

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy wskazał, że u ubezpieczonego obecnie występuje uszkodzenie nerwu strzałkowego oraz łydkowego prawego. Uznał też, że przyznanie ubezpieczonemu uszczerbku w wysokości 10% jest zasadne z uwagi na deficyt neurologiczny i związane z tym zaburzenia funkcji czuciowo-ruchowej. Uszkodzenie o charakterze neuropatii nerwu strzałkowego prawego może być klasyfikowane jako tzw. późne powikłanie pourazowe będące wynikiem wcześniejszych zaburzeń ruchomości stopy, przeprowadzonych operacji oraz okresowego unieruchomienia stopy prawej. W tym zakresie Sąd I instancji podzielił opinię podstawową i uzupełniającą biegłego z zakresu neurochirurgii G. K., jako wydane przez specjalistę w zakresie schorzenia występującego u ubezpieczonego. Wydana przez biegłego opinia jednoznacznie wskazywała, że doznane obrażenia bezsprzecznie wpłynęły na dalszy przebieg schorzenia, konieczność leczenia operacyjnego i pogłębiającą się dysfunkcję kończyny dolnej prawej z cechami uszkodzenia nerwu strzałkowego. Z kolei biegły z zakresu neurochirurgii J. M. wskazał, iż ustalona przez niego ocena uszczerbku w wysokości 10% była łączna, a więc dotyczyła zarówno aspektu kostnego jak i nerwowego. Tym samym biegły również nie miał wątpliwości, iż uszkodzenie nerwu jest skutkiem wypadku. Sąd I instancji uznał, że wydane przez biegłych z zakresu neurochirurgii G. K. oraz J. M. opinie najbardziej odzwierciedlają rzeczywisty stan zdrowia ubezpieczonego, gdyż zostały wydane w terminie bliższym pogorszeniu się zdrowia ubezpieczonego.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd I instancji uznał, że przyznanie ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania w zw. z ww. schorzeniem jest zasadne. Z kolei podstawą do przyznania uszczerbku z tego tytułu w wysokości 10% stanowi poz. 182u

Rozporządzenia dnia 17 października 1975 roku w sprawie zasad i trybu orzekania o uszczerbku na zdrowiu oraz wypłacania świadczeń z tytułu wypadku przy pracy, w drodze do pracy i z pracy oraz z tytułu chorób zawodowych, jak wskazał biegły K.. W konsekwencji, ubezpieczony jest uprawniony do otrzymania jednorazowego odszkodowania za dalsze 12% stałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek wypadku przy pracy.

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek ustalenia przez Sąd faktów niemających oparcia w zebranych materiałach dowodowych oraz przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów w zakresie w jakim Sąd przyjął, że uszczerbek na zdrowiu z tytułu pogorszenia stanu zdrowia w związku z wypadkiem przy pracy z 12 sierpnia 1993 roku wyniósł 12%,
2. naruszenie przepisów prawa materialnego- art.11 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez przyznanie prawa do odszkodowania z powodu pogorszenia stanu zdrowia, w sytuacji gdy ubezpieczony nie udowodnił, że stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy uległ zwiększeniu co najmniej o 10% do tego, który był podstawą do przyznania odszkodowania.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podniósł, że Sąd I instancji dokonał ustaleń faktycznych opierając się w zasadzie wyłącznie na opinii biegłego neurochirurga G. K. w sytuacji, gdy opinia ta nie zawiera wystarczających argumentów medycznych, a pozostali powołani w sprawie biegli nie potwierdzili stanowiska biegłego K..

W odpowiedzi na apelację ubezpieczony wniósł o jej oddalenie.

W uzasadnieniu wyjaśnił, że opinia sądowo – lekarska biegłego L. K., na którą powołuje się organ rentowy jest sprzeczna nie tylko z opinią biegłego neurochirurga G. K., ale również biegłego sądowego M.. W sprawie bezspornie ustalono, że uszkodzenie nerwu strzałkowego jest następstwem wypadku z 1993 roku, biegli różnili się jedynie wysokością procentowego uszczerbku z tego tytułu.

Sąd drugiej instancji zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji oraz ocenę prawną zawartą w uzasadnieniu wyroku. Przyjmuje je za własne.

Wskazać należy, że w myśl utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, które zachowuje swoją aktualność, jeżeli uzasadnienie orzeczenia pierwszoinstancyjnego sporządzonego zgodnie z wymaganiami przepisów k.p.c. spotyka się z pełną aprobatą sądu drugiej instancji to wystarczy, że da on temu wyraz w treści uzasadnienia swego orzeczenia, bez powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych i wnioskowań prawniczych zawartych w motywach zaskarżonego orzeczenia (OSNP z 1998r., z.3, poz.104, OSNP z 1999r. z.24 , poz.776, OSNP z 2000r. z.4, poz.143).

Rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy oparł się przede wszystkim na opinii biegłego sądowego z zakresu neurochirurgii G. K., którą to opinię Sąd ten podzielił jako precyzyjną i wyczerpującą i stąd zasługującą na uwzględnienie. Zaznaczył, że opinia tego biegłego co do uszkodzenia nerwu strzałkowego u ubezpieczonego jest zbieżna z opiniami innych biegłych, którzy wypowiedzieli się w sprawie. Sąd Rejonowy zaznaczył przy tym, że z uwagi na charakter urazu

ubezpieczonego najbardziej adekwatną wiedzę specjalistyczną w przedmiocie oceny uszczerbku na zdrowiu mają biegli z zakresu neurochirurgii, a nie neurologii.

Sąd Okręgowy podzielił zaprezentowane przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia motywy rozstrzygnięcia sprawy sporządzone w oparciu o opinię biegłego G. K..

Zarzuty apelacji dotyczą błędnej oceny stanu faktycznego wynikającej z podzielenia wniosków opinii tego biegłego sądowego. Zarzuty apelacji są nieuzasadnione. Sąd nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów, nie naruszył art. 233 k.p.c..

Wbrew temu co twierdzi organ rentowy, opinia biegłego G. K. jest rzetelna, w sposób wyczerpujący odpowiada na pytania postawione przez Sąd I Instancji. Nie zachodzi też żadna wątpliwość co do wiedzy, bezstronności i fachowości tego biegłego. Zawarte w opinii stwierdzenia oparte są na analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego, przeprowadzonych badaniach ubezpieczonego, jak również posiadanych wiadomościach specjalnych.

Zdaniem Sądu II instancji brak jest podstaw do zakwestionowania opinii biegłego G. K. stanowiącej podstawę wydania wyroku w niniejszym postępowaniu. Sąd I instancji wydał prawidłowe rozstrzygnięcie.

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Sędzia: Przewodniczący-Sędzia Sędzia:

Joanna Smycz Renata Stańczak Mariola Łącka